

Vergaderjaar 2006–2007

30 839

Subsidiariteitstoets van het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor bodembescherming en de wijziging van richtlijn 2004/35/EG (COM(2006)232)

Nr. 4

BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER VAN DE TWEDE KAMER

Aan de voorzitter van de Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets

Den Haag, 18 oktober 2006

In uw brief van 4 oktober jl. vraagt u de commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) van de Tweede Kamer om een gemotiveerd advies uit te brengen over de vraag of het voorstel van de Europese Commissie voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad, houdende instelling van een raamwerk voor de bescherming van de bodem en tot wijziging van richtlijn 2004/35/EG¹ al dan niet voldoet aan het subsidiariteitsbeginsel. De commissie heeft zich op 10 oktober jl. en tijdens het algemeen overleg op 18 oktober, voorafgaand aan de Milieuraad van 23 oktober, over het voorstel beraden en is tot het volgende advies gekomen.

Zoals ook al in het preadvies van uw commissie is opgemerkt, is de Gemeenschap o.g.v. artikel 175, lid 1, EG-Verdrag bevoegd om maatregelen op het terrein van bodembescherming te treffen. De Gemeenschap deelt deze bevoegdheid met de lidstaten.

De commissie voor VROM deelt het gestelde in het preadvies van de tijdelijke commissie subsidiariteitstoets (TCS), dat de beantwoording van de vraag of het voorstel past binnen de door de Gemeenschap te verwezenlijken doelstellingen van het milieubeleid en de algemene doelstellingen zoals geformuleerd in het EG-Verdrag, een in hoge mate politieke afweging vereist die binnen de verantwoordelijke vakcommissies van beide Kamers gemaakt moet worden.

Wat de subsidiariteitsvraag betreft, geeft de Europese Commissie in de toelichting op het voorstel een aantal overwegingen die volgens haar noodzakelijk zijn tot de maatregelen van de Gemeenschap die in de voorgestelde kaderrichtlijn staan opgesomd. Deze komen erop neer dat optreden op Gemeenschapsniveau is vereist om de grensoverschrijdende gevolgen van lokaal bodemverval tegen te gaan, concurrentieverschillen die belemmeringen vormen voor het goed functioneren van de interne markt weg te nemen, bij te dragen aan de voedselveiligheid, diergezondheid en volks-

¹ COM(2006)232.

gezondheid, en ten slotte vanwege de gevolgen voor andere (milieu)terreinen waarvoor reeds Gemeenschapswetgeving bestaat.

De commissie voor VROM is met de regering van mening dat bodem een beleidsterrein is dat primair op lokale en regionale schaal ingevuld dient te worden. Tegelijkertijd is de commissie van mening dat Nederland er wel belang bij heeft dat ook in andere Europese landen een duurzaam bodembeleid gevoerd wordt, vanwege bijvoorbeeld een level playing field i.v.m. bodemverontreiniging, grensoverschrijdende gevolgen, met name v.w.b. de waterhuishoudingen en de voedselveiligheid. Bodembescherming behoort niettemin tot de competentie van de lidstaten. De parlementaire subsidiariteitstoets van het richtlijnvoorstel is in de ogen van de commissie voor VROM daarom vooral een vraag naar de noodzaak en politieke prioritering van de door de Europese Commissie voorgestelde maatregelen. Bij de behandeling van het voorstel bleek dat een meerderheid van de fracties geen behoefte heeft aan een Europese (kader)richtlijn over bodembescherming.

Van belang is in dit verband dat ook dat de Europese Commissie in haar toelichting bij het voorstel over haar keuze voor het instrument van de kaderrichtlijn erop wijst, dat zoveel mogelijk aan de lidstaten wordt overgelaten om de meest geëigende maatregelen op het meest geëigende geografische en bestuurlijke niveau te treffen, terwijl ook het niveau van bodembescherming aan de lidstaten wordt overgelaten.

Ter zake van het proportionaliteitsvereiste komt de commissie voor VROM met de regering tot een negatief oordeel. De Commissie is ingevolge het EG-Verdrag weliswaar bevoegd, maar het instrument van een richtlijn is te zwaar. Zoals al eerder gesteld, is bodembeheer bij uitstek een beleidsterrein dat op nationale, regionale en lokale schaal ingevuld moet worden. De grensoverschrijdende, internationale aspecten zijn beperkt.

Op grond van het bovenstaande adviseert de commissie voor VROM geen subsidiariteitsbezwaar aan de Commissie kenbaar te maken. Weliswaar bestaan in de commissie voor VROM geen zwaarwegende bezwaren met betrekking tot subsidiariteit in strikte zin, maar overwegingen ter zake van het subsidiariteitsbeginsel kunnen niet los worden gezien van het proportionaliteitsvereiste uit het EG-Verdrag.

De commissie voor VROM ziet dus met name bij het proportionaliteitsvereiste knelpunten. Daarom adviseert de commissie voor VROM dat beide Kamers de onderhandelingen over dit kaderrichtlijnvoorstel op Europees niveau nauwgezet volgen en, in overeenstemming met hun primaire taak als controleur van de regering op haar inzet in de Milieuraad, in nauw overleg treden met de Nederlandse regering over de gekozen inzet en het verloop van het onderhandelingsproces. Daarbij moet, zoals hierboven al gemeld, echter wel in het oog gehouden worden dat Nederland belang heeft bij een *level playing field* in Europa ter zake van het bodembeleid van de afzonderlijke lidstaten.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
S. Buijs